

Dosarul nr. 3ra-967/23
2-220286661-01-3ra-21092023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – I. Barbacaru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – E. Palanciuc, D. Băbălău, I. Dutca

ÎNCHEIERE

29 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Graur Eugenia, reprezentată de avocatul Păpușoi Dan și de Primarul General al municipiului Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Eugenia Graur împotriva Primarului General al mun. Chișinău, persoane terțe Pretura sectorului Centru municipiul Chișinău, Mitioglo Dmitrii și Popovici Alina, cu privire la anularea dispoziției, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material sub formă de despăgubire în mărimea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă,

împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 26 februarie 2022, Eugenia Graur, a înaintat acțiune împotriva Primarului general al mun. Chișinău, cu privire la anularea dispoziției nr. 1254-dc din 06 decembrie 2021 „Cu privire la revocarea Eugeniei Graur din funcția de viceprețor al sectorului Centru, mun. Chișinău”, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material sub formă de despăgubire în mărimea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă.

În motivarea acțiunii reclamanta a relatat că, prin dispoziția nr. 354/2-dc din 25.07.2019 a Primarului General al mun. Chișinău, Eugenia Graur a fost revocată din funcția de viceprețor al sectorului Centru, mun. Chișinău. Iar prin hotărârea din 22.10.2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, rămasă definitivă și irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16.07.2021, a fost anulată dispoziția precedentă și a fost obligat Primarul General al mun. Chișinău de a-o restabili pe

Eugenia Graur în funcția de vicepreședinte al sectorului Centru, mun. Chișinău. Iar în ultima ședință de judecată din 06.12.2021, Curtea de Apel Chișinău a acordat termen suplimentar până la 08.12.2021, întru executarea hotărârii judecătorești.

A comunicat reclamanta că, Primăria mun. Chișinău, în mod formal, în aceeași zi, prin dispoziția nr. 1252-dc din 06.12.2021 „Cu privire la executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, privind restabilirea lui Eugenia Graur”, a restabilit-o pe Eugenia Graur în funcția de vicepreședinte al sectorului Centru, începând cu data de 07.12.2021. Însă, deși s-a dispus restabilirea în funcție începând cu data de 07.12.2021, tot în data de 06.12.2021, Primăria mun. Chișinău a emis dispoziția nr.1254-dc din 06.12.2021, prin care a fost revocată repetat Eugenia Graur din funcția de vicepreședinte al sectorului Centru, mun. Chișinău, din data de 07.12.2021. Consideră că a fost restabilită formal pentru a crea aparența restabilirii în funcție și deci, executarea hotărârii judecătorești, pe când, în fapt, prin dispoziția de restabilire nu a produs nici un efect juridic și a fost revocată prin dispoziția subsecventă de revocare din funcție nr.1254-dc din 06.12.2021, care și constituie obiectul prezentei acțiuni.

A relatat reclamanta, că în data de 30.12.2021, a depus către Primăria mun. Chișinău cerere prealabilă prin care a solicitat anularea dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 1254-dc din 06.12.2021. Însă, în termenul legal, cererea prealabilă a rămas fără răspuns. Or, contrar celor indicate în actul administrativ contestat, legea nu prevede expres necesitatea adresării cu cerere prealabilă până la înaintarea acțiunii în instanța de judecată, iar conform art. 209 alin. (2) coroborat cu art. 124 lit. c) din Codul administrativ, dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. Respectiv, consideră că prezenta acțiune este înaintată în termenul prevăzut de lege.

A opinat reclamanta că, dispoziția de restabilire în funcție nr. 1252-dc din 06.12.2021 care urma să intre în vigoare în data de 07.12.2021, fapt indicat expres în dispoziție, a fost revocată prin dispoziția nr. 1254-dc din 06.12.2021 a Primarului General al mun. Chișinău, și respectiv, atât *de facto*, cât și *de jure*, Eugenia Graur, nu a fost restabilită în funcție și nu a fost executată hotărârea judecătorească, pentru a putea fi revocată. Astfel, ținând cont că există o hotărâre judecătorească irevocabilă neexecutată până în prezent, dispoziția nr. 1254-dc din 06.12.2021 a Primarului General al mun. Chișinău, este ilegală și neîntemeiată și contravine securității raporturilor juridice și obligativității executării hotărârilor judecătorești și puterea lucrului decis, în sensul art. 140 din Codul administrativ. Or, conform art. 229 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile judecătorești definitive sunt obligatorii pentru participanții la proces și succesorii de drept al acestora. Iar conform art. 30 alin. (2) din Codul administrativ, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite.[...]

Reclamanta a menționat că, deși nu putea fi revocată din funcție, odată ce nu a fost restabilită în funcție și nu a fost executată hotărârea judecătorească, totuși prin

actul administrativ contestat, s-a dispus revocarea reclamantei din funcția de vicepreședinte al sectorului Centru din data de 07.12.2021. Or, art. 20 alin. (3) și (4) din Legea nr. 136 din 17.06.2016 privind statutul municipiului Chișinău, indică că, președintele este asistat de către vicepreședinți, care sînt persoane cu funcții de demnitate publică, numiți și eliberați din funcție de către primarul general la propunerea președintelui. Încetarea înainte de termen a mandatului președintelui și vicepreședintelui are loc în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică. Conform art. 22 alin. (3) din Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în cazul demnitarului numit, încetarea înainte de termen a mandatului are loc prin revocarea sau, după caz, eliberarea din funcție a demnitarului în temeiul actului administrativ al autorității care l-a numit în funcție.

A notat că, Primarul General al mun. Chișinău nu a invocat nici un temei legal întru motivarea emiterii actului administrativ individual defavorabil în privința Eugeniei Graur, limitându-se la enumerarea unui șir de norme legale. Mai mult, prin hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 22.10.2020, rămasă definitivă și irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16.06.2021, prin care s-a anulat dispoziția precedentă nr. 354/2-dc din 25.07.2019, s-a anulat pe același temei și anume, demiterea a avut loc fără a fi invocat vreun temei material, de fond, contrar regulii valabilității actului administrativ.

În continuare a susținut că, în partea introductivă a actului administrativ a fost reținut drept temei de revocare – neîncrederea pentru motive ce nu presupun prezența culpei lui Graur Eugenia. Deci, Primarul General al mun. Chișinău a invocat motivele personale/subiective, fără a se baza pe anumite probe/circumstanțe care ar indica la comiterea anumitor abateri de către reclamantă, acesta fiind un motiv formal, or, alin. (1) art. 22 din Legea nr. 199 din 16.07.2020 nu stipulează drept temei de revocare din funcție, pierderea încrederii față de funcționarul numit. La fel, conform art. 31 din același cod, actele administrative individuale scrise trebuie să fie motivate. Iar conform art. 118 din Codul administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia. *Însă*, contrar normelor citate, dispoziția nr. 1254-

dc din 06.12.2021 al Primarului General al mun. Chișinău, nu este motivată în drept, nu conține o motivare succintă a procedurii administrative, explicațiile reclamantei etc.

A mai invocat că, odată ce a fost înaintat demers de către Pavel Rusu cu propunere de revocare din funcție, urma a fi înștiințată și cu privire la procedura administrativă inițiată, unde să i se ofere dreptul de a depune explicații/probe. Însă, actele acțiunii administrative, contrar normelor imperative citate, nu au fost efectuate de către Primarul General al mun. Chișinău. Un alt argument referitor la netemeinicia și ilegalitatea actului administrative contestat, susține reclamanta, că reprezintă prevederile art. 137 alin. (2) din Codul administrativ, conform căruia, dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

În acest sens, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22.10.2020, instanța de judecată s-a expus cu privire la necesitatea motivării în drept a actelor administrative, de a indica temeiul de drept pe care se întemeiază revocarea și că dreptul discreționar urmează să se reducă la alegerea soluției legale, respectiv și în privința actului administrative contestat, Primarul General al mun. Chișinău prin exercitarea abuzivă a dreptului discreționar, a emis actul cu privire la revocarea Eugeniei Graur.

Astfel, reieșind din eliberarea ilegală și forțată a reclamantei, din funcția deținută, a menționat, că conform art. 89 alin. (1) din Codul muncii, salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărâre a instanței de judecată. Iar conform art. 330 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligație survine, în particular, în caz de: b) eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă.

A remarcat reclamanta că, odată ce a fost revocată din funcția de vicepreședinte al sectorului Centru, mun. Chișinău, în baza unui act administrativ individual defavorabil ilegal și neîntemeiat, consideră că se impune necesitatea restabilirii în funcție și compensarea salariului pentru toată perioada absenței forțate de la muncă.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 22 aprilie 2022, s-a atras în proces în calitate de persoană terță, Pretura sectorului Centru mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 22 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

S-a anulat dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr. 1254-dc din 06.12.2021 „Cu privire la revocarea Eugeniei Graur din funcția de vicepreședinte al sectorului Centru”.

S-a obligat Primarul general al mun. Chișinău, să emită actul administrativ individual cu privire la restabilirea Eugeniei Graur în funcția de vicepreședinte al sectorului Centru, mun. Chișinău.

S-a obligat Primarul general al mun. Chișinău, să emită actul administrativ individual cu privire la calcularea și respectiv achitarea în beneficiul Eugeniei Graur a salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, începând cu 06.12.2021 pînă la data pronunțării hotărârii judecătorești, 22.09.2022.

La 03 octombrie 2022, Primarul general al mun. Chișinău, a declarat apel nemotivat, iar în data de 29 noiembrie 2022 prin intermediul poștei terestre, apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22 septembrie 2022, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii.

Prin decizia din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 22 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie prin care a fost admisă parțial acțiunea înaintată de către Eugenia Graur împotriva Primarului general al mun. Chișinău, persoane terțe Pretura sectorului Centru mun. Chișinău, Mitioglo Dmitrii și Popovici Alina, cu privire la anularea dispoziției nr. 1254-dc din 06 decembrie 2021 „Cu privire la revocarea Eugeniei Graur din funcția de vicepreședinte al sectorului Centru, mun. Chișinău”, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material sub formă de despăgubire în mărimea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă.

S-a constatat nulitatea dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 1254-dc din 06.12.2021 „Cu privire la revocarea Eugeniei Graur din funcția de vicepreședinte al sectorului Centru”.

S-a obligat Primarul general al mun. Chișinău să emită actul administrativ individual favorabil cu privire la restabilirea Eugeniei Graur în funcția de vicepreședinte al Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău pentru perioada 06.12.2021 pînă la 03.09.2022.

S-a obligat Primarul general al municipiului Chișinău să emită actul administrativ individual favorabil cu privire la calcularea și achitarea în beneficiul Eugeniei Graur a salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, începând cu 06.12.2021 pînă la 03.09.2022.

S-a constatat încetarea raportului de muncă a Eugeniei Graur în funcția de vicepreședinte al Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău în legătură cu expirarea de drept a mandatului de vicepreședinte al Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău în data de 03.09.2022. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond urma să constate nulitatea dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 1254-dc din 06.12.2021 „Cu privire la revocarea Eugeniei Graur din funcția de vicepreședinte al sectorului Centru” și nicidecum anularea dispoziției. Or, la momentul emiterii hotărârii mandatul vicepreședintelui, Eugeniei Graur a încetat de drept în data de 03.09.2022. Prin urmare, în urma emiterii dispoziției nr. 1254-dc din 06.12.2021, în data de 07.12.2021, în baza procesului-verbal de audiere a Eugeniei Graur pe marginea notei Pretorului sectorului Centru, Pavel Rusu, s-a adus la cunoștința Eugeniei Graur dispoziția nr. 1252-dc din 06.12.2021, fiindu-i prezentată și nota nr. 02-118/7466 din 06.12.2021 a Pretorului sectorului Centru, Pavel Rusu. Or, prin lipsa efectivă a inițierii unei proceduri administrative din oficiu, din partea autorității

publice, s-a admis o încălcare gravă a tuturor garanțiilor Eugeniei Graur, care îi oferă Codul administrativ pentru protejarea intereselor legitime.

A mai susținut instanța de apel că, dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr. 1254-dc din 06.12.2021 „Cu privire la revocarea Eugeniei Graur din funcția de vicepreședinte al sectorului Centru”, nu conține în sine o careva motivare, clară, cu trimiteri la probe, or, Primarul General al mun. Chișinău examinând demersul președintelui sectorului Centru, mun. Chișinău nr.02-118/7466 din 06.12.2021, la emiterea acestuia s-a bazat doar pe motivul invocat în respectivul demers, și anume, pe motivul neîncrederii personale față de Eugenia Graur, considerând-o ca fiind o persoană impusă, cu care nu va putea conlucra.

Astfel, analizând actul administrativ contestat - dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr. 1254-dc din 06.12.2021 „Cu privire la revocarea lui Eugenia Graur din funcția de Vicepreședinte al sectorului Centru”, prin prisma art. 118-119 Cod administrativ, instanța de apel a considerat că aceasta nu este motivată, or pârâtul nu a îndeplinit procedura de emitere a acestuia și anume condiția referitor de motivare.

Cu referire la pretenția privind obligarea Primarului general al mun. Chișinău să emită actul administrativ individual cu privire la restabilirea Eugeniei Graur în funcția de vicepreședinte al sectorului Centru, mun. Chișinău, precum și de a calcula și respectiv achita în beneficiul lui Eugenia Graur salariul pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, începând cu 06.12.2021 până la data pronunțării hotărârii judecătorești, 22.09.2022, Curtea e Apel Chișinău a constatat că, instanța de fond a ajuns la concluzia privind restabilirea Eugeniei Graur în funcția de vicepreședinte al sectorului Centru, mun. Chișinău în situația în care la momentul emiterii hotărârii termenul mandatului a expirat.

Drept urmare, deoarece, în data de 03 septembrie 2022, mandatul de vicepreședinte a Eugeniei Graur a expirat, se constată încetarea raportului de muncă al Eugeniei Graur în funcția de vicepreședinte al Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău. Or, art. 22 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010, stabilește că, exercitarea mandatului încetează în caz de expirare a termenului, dacă mandatul nu este prelungit în modul stabilit de lege, sau înainte de termen.

Instanța de apel a concluzionat că, se constată nulitatea dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 1254-dc din 06.12.2021 „Cu privire la revocarea Eugeniei Graur din funcția de vicepreședinte al sectorului Centru”, cu obligarea Primarului general al mun. Chișinău să emită actul administrativ individual favorabil cu privire la restabilirea Eugeniei Graur în funcția de vicepreședinte al Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău pentru perioada 06.12.2021 pînă la 03.09.2022, precum și să emită actul administrativ individual favorabil cu privire la calcularea și achitarea în beneficiul Eugeniei Graur a salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, începând cu 06.12.2021 până la 03.09.2022. Totodată, s-a constatat încetarea raportului de muncă a Eugeniei Graur în funcția de vicepreședinte al Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău în legătură cu expirarea de drept a mandatului de vicepreședinte al Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău în data de 03.09.2022.

A mai indicat că prima instanță nu a supus unei analize minuțioase și nu a verificat circumstanțele menționate, care, însă, necesitau a fi examinate, prin prisma cadrului legal aplicabil la caz, întru clarificarea tuturor aspectelor importante pentru soluționarea cazului dat. Iar astfel, se constată că concluziile instanței de fond sunt greșite, reieșind din interpretarea eronată a situației de fapt cât și a prevederilor legii.

La 08 iunie 2023 Graur Eugenia a depus recurs nemotivat, iar la 20 septembrie 2023, Graur Eugenia, reprezentată de avocatul Păpușoi Dan, a depus motivarea recursului împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului s-a invocat că, unicul argument reținut de către instanța de apel întru susținerea soluției sale, a fost expirarea de drept la data de 03 septembrie 2022 a mandatului de vicepreședinte al dnei Eugenia Graur, fără a face trimitere la normele juridice care ar reglementa durata mandatului, modul de calculare a acestui pretins termen de 4 (patru) ani în privința dnei Graur Eugenia, neluarea în considerație că, începând cu 25 iulie 2019 (prima revocare). Graur Eugenia nu a fost încadrată efectiv la locul de muncă și deci, nu au fost reluate real raporturile de muncă pentru a putea considera că mandatul a fost exercitat pentru anumit termen. Or, Graur Eugenia a exercitat efectiv mandatul de vicepreședinte, doar pentru 12 luni calendaristice, începând cu 25 iulie 2018 (numire) până la 25 iulie 2019 (prima revocare).

A indicat că, prin dispoziția nr. 317/3-dc din 25 iulie 2018 „cu privire la numirea dnei Eugenia Graur, prin transfer”, a fost numită în funcția de vicepreședinte al sectorului Centru, cu statutul funcției de demnitate publică, începând cu data de 03 septembrie 2018, conform prevederilor art. 2 alin. (2) și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 „cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică”, art. 3 alin. (3) Iii. a), art. 44 alin. (1) lit. d), art. 48 alin. (1) din Legea nr. 158-XV1 din 04 iulie 2018 „cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public(cu modificarea), art. 20 din Legea nr. 136 „privind statutul mun. Chișinău”.

Prin urmare Graur Eugenia a fost numită pentru o perioadă nedeterminată, nefiind limitat mandatul acesteia, care a început a curge la 03 septembrie 2018. Respectiv, instanța de apel nu a făcut trimitere nici la o normă de drept care să reglementeze durata mandatului vicepreședintelui, momentul intrării normei legale în vigoare, pentru a putea stabili dacă norma dată este sau nu aplicabilă raporturilor juridice dintre Graur Eugenia și Primăria mun. Chișinău, în baza dispoziției nr. 317/3- dc din 25 iulie 2018 „cu privire la numirea dnei Eugenia Graur, prin transfer”, odată, ce mandatul acesteia nu a fost limitat la termenul de 4 ani.

A menționat recurenta că, odată ce nu a fost restabilită în funcție în baza hotărârii din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și nu a fost executată hotărârea judecătorească, Graur Eugenia nici nu putea fi revocată nici prin dispoziția nr. 1254-dc din 06 decembrie 2021 a Primarului General mun. Chișinău (revocată în aceeași zi și care nu a produs nici un efect juridic) și mai mult, nici prin dispoziția nr. 514-dc din 09 iunie 2023 „cu privire la executarea deciziei Curții de Apel Chișinău”.

A concluzionat recurenta că, actul administrativ contestat a fost emis contrar prevederilor art. 30 alin. (2) Cod administrativ, care prevede că, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite.

La 20 iunie 2023 Primarul General al municipiului Chișinău, a depus cerere de recurs nemotivată, iar la data de 30 ianuarie 2024 cerere de recurs motivată împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel în partea în care a fost admisă, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat că, decizia Curții de Apel Chișinău. în partea în care acțiunea a fost admisă, ester drept una neîntemeiată și ilegală lipsită de suport juridic, având la bază acesteia o examinare superficială și neobiectivă a cauzei, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, inclusiv nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii. Determinarea incorectă a obiectului probațiunii poate fi condiționată de faptul că instanța atribuie importanță juridică a circumstanțelor care nu au nici o valoare pentru soluționarea corectă a pricinii și, viceversa, când instanța nu pune în discuție circumstanțele importante pentru soluționarea justă a pricinii.

A susținut recurentul că actul administrativ anulat de către instanță emană de la autoritatea investită de lege cu competența de numire și eliberare din funcție a vicepreședintelui, astfel încât dispoziția contestată a fost emisă cu respectarea legislației și a competenței.

A menționat recurentul că instanța de apel, în întregul text al hotărârii efectuează alegația nemotivării actului administrativ individual și neatragerii în procedura administrativă a reclamantului (intimat). Astfel, consideră greșită poziția instanței potrivit căreia actul administrativ individual este emis fără o motivare, or, în preambulul dispoziției contestate sunt expuse considerentele, temeiurile esențiale luate în considerare de către autoritatea publică pentru justificarea emiterii actului administrativ, fără a fi necesare aplicarea consecințelor pentru anularea acestuia. La fel, evidențiem că, reclamantul a fost audiat verbal, fapt confirmat prin motivele și argumentele prezentate de acesta în cererea de chemare în judecată.

A concluzionat recurentul că actul de eliberare din funcție a demnitarului numit, se caracterizează prin lipsa unor criterii de destituire expres prevăzute de lege, spre deosebire de actul de eliberare din funcție a funcționarului public. Astfel, deschiderea căilor de protecție a drepturilor de muncă ale demnitarului public în calitatea acestuia de subiect exponent al unui interes public deosebit nu echivalează, totuși, cu posibilitatea ignorării statutului de demnitar public, care în virtutea art. 22 alin. (3) din Legea nr. 199/2010 sunt eliberate din funcție în lipsa unor criterii de destituire. Or. eliberarea din funcție a reclamantului a constituit un drept discreționar al autorității publice locale, care în virtutea împuterniciei atribuite de lege și-a exercitat dreptul discreționar.

La data de 28 mai 2024 Graur Eugenia a înregistrat la Curtea Supremă de justiție un supliment la cererea de recurs, prin care a solicitat în scopul uniformizării practicii judecătorești, formarea unui complet de judecată din 5 judecători.

La acest capitol completul de judecată menționează că, în conformitate cu prevederile art. 193 alin. (3), (3¹) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători. În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursurile depuse de Graur Eugenia, reprezentată de avocatul Păpușoi Dan și de Primarul General al municipiului Chișinău, au fost depuse până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău la data de 31 mai 2023.

La data de 08 iunie 2023, Graur Eugenia, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la data de 20 iunie 2023 Primarul general al mun. Chișinău, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, ambii recurenți au depus recursurile nemotivate în termenul stabilit de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (f.d. 243, 244-245, vol. 1).

Alineatul (2) al art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), prevedea că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată recurentei, Graur Eugenia la data de 07 septembrie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d. 220, vol.1). Cu referire la notificarea deciziei motivate Primarului general al mun. Chișinău, instanța de recurs a constatat că la materialele cauzei nu este anexată dovada expedierii deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în adresa Primarului General al mun. Chișinău.

Astfel, recursul motivat depus la data de 20 septembrie 2023, de către Graur Eugenia, reprezentată de avocatul Păpușoi Dan și recursul motivat depus la data de 30 ianuarie 2024 de către Primarul general al mun. Chișinău, împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, au fost depuse în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursurile depuse de Graur Eugenia, reprezentată de avocatul Păpușoi Dan și de Primarul General al municipiului Chișinău, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le consideră inadmisibile, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Conform art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f).

Din analiza prevederilor citate, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, depus până la data de 01 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument

rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile depuse de Graur Eugenia, reprezentată de avocatul Păpușoi Dan și de Primarul General al municipiului Chișinău, conțin obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cadrul examinării cauzei și cererea de apel, care au fost analizate de către prima instanță și Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate corespunzător.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenții argumentate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursurilor trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu

privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Graur Eugenia, reprezentată de avocatul Păpușoi Dan și de Primarul General al municipiului Chișinău.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de Graur Eugenia, reprezentată de avocatul Păpușoi Dan și de Primarul General al municipiului Chișinău, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc